

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) 2019/1157,**annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019,****unionin kansalaisten henkilökorttien sekä oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen käyttäville unionin kansalaisille ja heidän perheenjäsenilleen myönnettävien oleskeluasiakirjojen turvallisuuden lisäämisestä****(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 21 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisyksityksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

ovat kuulleet alueiden komiteaa,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä ⁽²⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan unionista tehdyssä sopimuksessa sitoudutaan helpottamaan henkilöiden vapaata liikkuvuutta varmistamalla samalla kansojen suoja ja turvallisuus toteuttamalla Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen määräysten mukaisesti vapauten, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuva alue.
- (2) Unionin kansalaisuus antaa jokaiselle unionin kansalaiselle oikeuden liikkua vapaasti tietyin rajoituksin ja edellytyksin. Kyseinen oikeus pannaan täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2004/38/EY ⁽³⁾. Myös Euroopan unionin perusoikeuskirjan, jäljempänä 'perusoikeuskirja', 45 artiklassa määrätään liikkumis- ja oleskeluvapaudesta. Vapaa liikkuvuus sisältää oikeuden poistua jäsenvaltioista ja tulla niihin voimassa olevan henkilökortin tai passin avulla.
- (3) Direktiivin 2004/38/EY mukaan jäsenvaltioiden on myönnettävä ja uusittava kansalaistensa henkilökortit tai passit oman lainsäädäntönsä mukaisesti. Lisäksi kyseisessä direktiivissä säädetään, että jäsenvaltiot voivat vaatia unionin kansalaisia ja heidän perheenjäseniään rekisteröitymään asianomaisten viranomaisten luona. Jäsenvaltioiden on myönnettävä unionin kansalaisille rekisteröintitodistukset kyseisessä direktiivissä säädetyin edellytyksin. Kyseisen direktiivin mukaan jäsenvaltioiden on myös myönnettävä oleskelukortit perheenjäsenille, jotka eivät ole minkään jäsenvaltion kansalaisia, ja kyseisen direktiivin mukaan niiden on hakemuksesta myönnettävä pysyvän oleskeluoikeuden osoittava todistus ja pysyvä oleskelukortti.
- (4) Direktiivissä 2004/38/EY säädetään, että jäsenvaltiot voivat toteuttaa tarpeelliset toimenpiteet evätäksään, lopettaaksään tai peruuttaaksään direktiivissä tarkoitetut oikeudet, jos ne on saatu oikeuksien väärinkäytöllä tai petoksella. Asiakirjojen väärentäminen tai oleskeluoikeuteen liittyviä ehtoja koskevien aineellisten tosiseikkojen väärä esittäminen on yksilöity tyypilliseksi kyseiseen direktiiviin liittyviksi petoksiksi.
- (5) Jäsenvaltioiden myöntämien kansallisten henkilökorttien ja toisessa jäsenvaltiossa asuvien unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oleskelulupien turvallisuustaso vaihtelee merkittävästi. Nämä vaihtelut lisäävät väärentämisen ja asiakirjapetosten riskiä ja aiheuttavat myös kansalaisille käytännön ongelmia heidän halutessaan käyttää oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen. Asiakirjapetoksiin liittyvän eurooppalaisen riskianalyysiverkoston tilastot osoittavat, että vilpilliset henkilökortit ovat lisääntyneet ajan myötä.

⁽¹⁾ EUVLC 367, 10.10.2018, s. 78.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 4. huhtikuuta 2019 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 6. kesäkuuta 2019.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/38/EY, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella, asetuksen (ETY) N:o 1612/68 muuttamisesta ja direktiivien 64/221/ETY, 68/360/ETY, 72/194/ETY, 73/148/ETY, 75/34/ETY, 75/35/ETY, 90/364/ETY, 90/365/ETY ja 93/96/ETY kumoamisesta (EUVL L 158, 30.4.2004, s. 77).

- (6) Komissio korosti 14 päivänä syyskuuta 2016 antamassaan tiedonannossa ”Lisää turvallisuutta liikkuvuuden maailmassa: parannuksia tiedonvaihtoon terrorismin torjumiseksi ja vahvemmat ulkorajat” luotettavien matkustus- ja henkilöasiakirjojen tärkeyttä, kun on tarpeen varmistua henkilön henkilöllisyydestä. Se ilmoitti myös esittävänsä toimintasuunnitelman matkustusasiakirjapetosten torjumiseksi. Kyseisen tiedonannon mukaan parannettu lähestymistapa perustuu vakaisiin järjestelmiin, joilla ehkäistään asiakirjaturvallisuuden puutteista johtuvia väärinkäytöksiä ja sisäiseen turvallisuuteen kohdistuvia uhkia, jotka liittyvät erityisesti terrorismiin ja rajat ylittävään rikollisuuteen.
- (7) Komission 8 päivänä joulukuuta 2016 antaman toimintasuunnitelman matkustusasiakirjoihin liittyvien petosten torjunnan lujittamiseksi EU:ssa, jäljempänä ’vuoden 2016 toimintasuunnitelma’, mukaan ainakin kolmessa neljäsosassa vilpillisistä asiakirjoista, jotka on havaittu ulkorajoilla sekä alueella, jolla ei suoriteta sisärajaavontaa, esitetään niiden olevan myönnetyn jäsenvaltioissa ja Schengenin säännöstöön osallistuvissa maissa. Jäsenvaltioiden myöntämät vähemmän turvalliset kansalliset henkilökortit ovat yleisimmin havaittuja vilpillisiä asiakirjoja Schengen-alueen sisäisessä matkustamisessa.
- (8) Jäsenvaltioiden olisi henkilöllisyyspetosten ehkäisemiseksi varmistettava, että niiden kansallisessa lainsäädännössä rangaistaan asianmukaisesti henkilöllisyyttä osoittavien asiakirjojen väärentämisestä sekä tällaisten väärennettyjen asiakirjojen käytöstä.
- (9) Vuoden 2016 toimintasuunnitelmassa käsiteltiin vilpillisesti saaduista henkilökorteista ja oleskeluasiakirjoista johtuvia riskejä. Vuoden 2016 toimintasuunnitelmassa ja Euroopan unionin kansalaisuutta vuonna 2017 koskevassa katsauksessa komissio pyrki analysoimaan toimintavaihtoehtoja henkilökorttien ja oleskeluasiakirjojen turvallisuuden parantamiseksi.
- (10) Vuoden 2016 toimintasuunnitelman mukaan aitojen ja turvallisten henkilökorttien myöntäminen edellyttää luotettavaa henkilöllisyyden rekisteröintiprosessia ja turvallisia lähdeasiakirjoja hakemusmenettelyn tueksi. Komission, jäsenvaltioiden ja asianomaisten unionin virastojen olisi jatkettava yhteistyötä, jotta lähdeasiakirjat olisivat vähemmän alttiita petoksille, kun otetaan huomioon väärennettyjen lähdeasiakirjojen käytön lisääntyminen.
- (11) Tässä asetuksessa ei edellytetä, että jäsenvaltiot ottavat käyttöön henkilökortteja tai oleskeluasiakirjoja, jos kansallisessa lainsäädännössä ei säädetä niistä, eikä se vaikuta jäsenvaltioiden toimivaltaan myöntää kansallisen lainsäädännön mukaisesti muita oleskeluasiakirjoja, jotka jäävät unionin oikeuden soveltamisalan ulkopuolelle, esimerkiksi oleskelukortteja, jotka myönnetään kaikille alueella asuville henkilöille heidän kansalaisuudestaan riippumatta.
- (12) Tämä asetus ei estä jäsenvaltioita hyväksymästä syrjimättömällä tavalla henkilöllisyyden tunnistamista varten muita asiakirjoja kuin matkustusasiakirjoja, kuten ajokortteja.
- (13) Henkilöllisyyttä osoittavien asiakirjojen, jotka on myönnetty kansalaisille, joiden vapaata liikkuvuutta koskevia oikeuksia on rajoitettu unionin oikeuden tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti, ja joissa todetaan nimenomaisesti, ettei niitä voida käyttää matkustusasiakirjoina, ei pitäisi katsoa kuuluvan tämän asetuksen soveltamisalaan.
- (14) Koneellisesti luettavia matkustusasiakirjoja koskevan kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön (ICAO) asiakirjan 9303 (seitsemäs painos, 2015), jäljempänä ’ICAO:n asiakirja 9303’, osan 5 mukaisten sellaisten matkustusasiakirjojen, joita ei käytetä myöntämijäsenvaltioissa henkilöllisyyden tunnistamista varten, kuten Irlannin myöntämä passikortti, ei pitäisi katsoa kuuluvan tämän asetuksen soveltamisalaan.
- (15) Tämä asetus ei vaikuta siihen, että jäsenvaltiot voivat käyttää muihin tarkoituksiin henkilökortteja ja oleskeluasiakirjoja, jotka voidaan tunnistaa sähköisesti (eID), eikä se vaikuta sääntöihin, jotka on vahvistettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 910/2014⁽⁴⁾, jossa säädetään unionin laajuudesta sähköisen tunnistamisen vastavuoroisesta tunnustamisesta, kun on kyse julkisiin palveluihin pääsystä, ja helpotetaan kansalaisten siirtymistä toiseen jäsenvaltioon edellyttämällä sähköisten tunnistamisen menetelmien vastavuoroista tunnustamista tietyin edellytyksin. Parempien henkilökorttien avulla olisi parannettava henkilöllisyyden selvittämistä ja palvelujen saatavuutta.

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 910/2014, annettu 23 päivänä heinäkuuta 2014, sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisiin transaktioihin liittyvistä luottamuspalveluista sisämarkkinoilla ja direktiivin 1999/93/EY kumoamisesta (EUVL L 257, 28.8.2014, s. 73).

- (16) Henkilökorttien ja oleskeluasiakirjojen asianmukainen todentaminen edellyttää, että jäsenvaltiot käyttävät oikeaa nimitystä kustakin tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvasta asiakirjatyypistä. Jotta helpotettaisiin kustakin tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien asiakirjojen tarkastamista muissa jäsenvaltioissa, asiakirjan nimi olisi myös esitettävä vähintään yhdellä muulla unionin toimielinten virallisella kielellä. Jos jäsenvaltiot käyttävät jo henkilökorteista muita vakiintuneita nimityksiä kuin "henkilökortti", niiden olisi voitava jatkaa niiden käyttöä virallisella kielellään tai virallisilla kielillään. Tulevaisuudessa ei kuitenkaan enää pitäisi ottaa käyttöön uusia nimityksiä.
- (17) Turvaominaisuudet ovat tarpeen asiakirjan aitouden todentamiseksi ja henkilön henkilöllisyyden toteamiseksi. Turvallisuutta koskevien vähimmäisvaatimusten vahvistaminen ja biometristen tietojen sisällyttäminen henkilökortteihin ja sellaisten perheenjäsenten oleskelukortteihin, jotka eivät ole minkään jäsenvaltion kansalaisia, ovat tärkeitä askelia tehtäessä niiden käytöstä unionissa turvallisempaa. Tällaisten biometristen tunnistuiden lisäämisen pitäisi mahdollistaa se, että unionin kansalaiset voivat täysimääräisesti hyödyntää oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen.
- (18) Kasvokuvan ja kahden sormenjäljen, jäljempänä 'biometristen tietojen', tallentaminen henkilö- ja oleskelukortteihin, kuten jo tehdään biometrisissä passeissa ja kolmansien maiden kansalaisten oleskeluluvissa, on asianmukaisin tapa yhdistää luotettava todentaminen ja aitouden varmistaminen alhaisempaan petosriskiin, jotta voidaan lisätä henkilö- ja oleskelukorttien turvallisuutta.
- (19) Jäsenvaltioiden olisi yleisenä käytäntönä asiakirjan aitouden ja haltijan henkilöllisyyden todentamiseksi tarkastettava ensisijaisesti kasvokuva, ja kun se on tarpeen aitouden ja henkilöllisyyden varmistamiseksi, tarvittaessa myös sormenjäljet.
- (20) Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että tapauksissa, joissa biometristen tietojen todentaminen ei vahvista asiakirjan aitoutta tai sen haltijan henkilöllisyyttä, pätevä henkilöstö suorittaa pakollisen manuaalisen tarkastuksen.
- (21) Tämä asetus ei anna oikeusperustaa kansallisen tason tietokantojen perustamiselle tai ylläpitämiselle biometristen tietojen tallentamista varten jäsenvaltioissa, mikä kuuluu kansallisen lainsäädännön piiriin, jonka on oltava tietosuojaa koskevan unionin oikeuden mukainen. Asetus ei myöskään anna oikeusperustaa unionin tason keskitetyn tietokannan perustamiselle tai ylläpitämiselle.
- (22) Biometriset tunnistimet olisi kerättävä ja tallennettava henkilökorttien ja oleskeluasiakirjojen tallennusvälineeseen asiakirjan aitouden ja haltijan henkilöllisyyden todentamiseksi. Vain asianmukaisesti valtuutetun henkilöstön olisi tehtävä tällainen todentaminen, ja se olisi tehtävä ainoastaan, kun asiakirja on lain mukaan esitettävä. Lisäksi henkilökorttien tai oleskeluasiakirjojen yksilöintiä varten tallennetut biometriset tiedot olisi säilytettävä erittäin turvallisesti ja ainoastaan asiakirjan noutopäivään asti ja joka tapauksessa enintään 90 päivää kyseisen asiakirjan myöntämispäivästä. Tämän jälkeen biometriset tiedot olisi välittömästi poistettava tai hävitettävä. Tämä ei saisi vaikuttaa näiden tietojen muuhun käsittelyyn tietosuojaa koskevan unionin oikeuden ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti.
- (23) Tässä asetuksessa olisi otettava huomioon ICAOn asiakirjan 9303 eritelmät, joilla varmistetaan maailmanlaajuinen yhteentoimivuus, mukaan lukien koneellinen luottavuus ja visuaalinen tarkastus.
- (24) Jäsenvaltioiden olisi voitava päättää, sisällytetäänkö henkilön sukupuoli tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvaan asiakirjaan. Jos jäsenvaltio sisällyttää sukupuolen tällaiseen asiakirjaan, olisi tilanteen mukaan käytettävä ICAOn asiakirjan 9303 eritelmiä "F", "M" tai "X" taikka kyseisen jäsenvaltion kielessä käytettävää vastaavaa yksittäistä alkukirjainta.
- (25) Komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa, jotta voidaan varmistaa, että neuvoston asetuksen (EY) N:o 1030/2002 ⁽⁵⁾ nojalla hyväksytyt tulevat turvallisuusvaatimukset ja tekniset eritelmät otetaan asianmukaisesti huomioon henkilö- ja oleskelukorteissa sekä pysyvissä oleskelukorteissa. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011 ⁽⁶⁾ mukaisesti. Tätä varten Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1683/95 ⁽⁷⁾ 6 artiklalla perustetun komitean olisi avustettava komissiota. Hyväksytyt täytäntöönpanosäädökset olisi tarvittaessa voitava tarvittaessa pitää salassa väärentämisen estämiseksi.

⁽⁵⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 1030/2002, annettu 13 päivänä kesäkuuta 2002, kolmansien maiden kansalaisten oleskeluluvan yhtenäisestä kaavasta (EYVL L 157, 15.6.2002, s. 1).

⁽⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

⁽⁷⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 1683/95, annettu 29 päivänä toukokuuta 1995, yhtenäisestä viisumin kaavasta (EYVL L 164, 14.7.1995, s. 1).

- (26) Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että biometrinen tunnistaminen keräämisessä käytetään asianmukaisia ja tehokkaita menettelyjä, joissa kunnioitetaan oikeuksia ja periaatteita, joista määrätään perusoikeuskirjassa, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdystä Euroopan neuvoston yleissopimuksessa ja YK:n yleissopimuksessa lapsen oikeuksista. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että lapsen etu otetaan ensisijaisesti huomioon koko keräämismenettelyn ajan. Pätevän henkilöstön olisi saatava asianmukainen koulutus lapsiystävällisistä käytännöistä biometrinen tunnistaminen keräämistä varten.
- (27) Jos biometrinen tunnistaminen keräämisessä ilmenee vaikeuksia, jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että käytössä on asianmukaiset menettelyt asianomaisen henkilön ihmisarvon kunnioittamiseksi. Sen vuoksi olisi otettava huomioon sukupuoleen sekä lasten ja haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden erityistarpeisiin liittyvät näkökohdat.
- (28) Henkilökorttien turvallisuutta ja muotoa koskevien vähimmäisvaatimusten käyttöönoton myötä jäsenvaltioiden olisi voitava luottaa näiden asiakirjojen aitouteen, kun unionin kansalaiset käyttävät oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen. Tiukennettujen turvavaatimusten käyttöönoton olisi tarjottava viranomaisille ja yksityisille tahoille riittävät takeet siitä, että ne voivat luottaa henkilökorttien aitouteen, kun unionin kansalaiset käyttävät niitä henkilöllisyyden tunnistamista varten.
- (29) Asiakirjan myöntävän jäsenvaltion kaksikirjaiminen maakoodi negatiivina sinisessä suorakulmiossa ja kahdentoista keltaisen tähden ympäröimänä olisi tunnus, joka helpottaa asiakirjan visuaalista tarkastusta erityisesti silloin, kun haltija käyttää oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen.
- (30) Mahdollisuus säätää muista kansallisista ominaisuuksista säilytetään, mutta jäsenvaltioiden olisi varmistettava, etteivät nämä ominaisuudet vähennä yhteisten turvaominaisuuksien tehokkuutta tai vaikuta kielteisesti henkilökorttien rajatylittävään yhteensopivuuteen, kuten esimerkiksi siihen mahdollisuuteen, että henkilökortit voidaan lukea muiden kuin myöntävien jäsenvaltioiden käyttämällä laitteilla.
- (31) Turvavaatimusten käyttöönotto henkilökorteissa ja sellaisten perheenjäsenien oleskelukorteissa, jotka eivät ole minkään jäsenvaltion kansalaisia, ei saisi johtaa unionin tai kolmansien maiden kansalaisille aiheutuvien maksujen kohtuuttomaan nousuun. Jäsenvaltioiden olisi otettava tämä periaate huomioon tarjouspyyntömenettelyjen yhteydessä.
- (32) Jäsenvaltioiden olisi toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että biometrisillä tiedoilla tunnistetaan oikein henkilö, jolle henkilökortti on myönnetty. Tätä varten jäsenvaltiot voisivat harkita, että henkilökortteja myöntävät kansalliset viranomaiset keräävät biometriset tunnistetiedot, erityisesti kasvokuvan, henkilökohtaisella rekisteröinnillä.
- (33) Jäsenvaltioiden olisi vaihdettava keskenään tällaisia tietoja siltä osin kuin on tarpeen turvalliseen tallennusvälineeseen sisältyviin tietoihin pääsyyn, niiden aitouden varmistamiseen sekä niiden todentamiseen. Turvallisessa tallennusvälineessä käytettävien tiedostomuotojen olisi oltava yhteentoimivia, myös automatisoitujen rajanylityspaikkojen suhteen.
- (34) Direktiivissä 2004/38/EY käsitellään tilannetta, jossa unionin kansalaisille tai unionin kansalaisten perheenjäsenille, jotka eivät ole minkään jäsenvaltion kansalaisia ja joilla ei ole tarvittavia matkustusasiakirjoja, on annettava kaikki kohtuulliset mahdollisuudet osoittaa muilla keinoin, että heillä on oikeus vapaaseen liikkuvuuteen. Tällaisia keinoja voivat olla esimerkiksi henkilöllisyyttä osoittavat asiakirjat, joita käytetään väliaikaisesti, ja oleskelukortit, jotka myönnetään tällaisille perheenjäsenille.
- (35) Tässä asetuksessa kunnioitetaan velvoitteita, jotka on vahvistettu perusoikeuskirjassa ja vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevassa Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksessa. Jäsenvaltioita kannustetaan tämän vuoksi työskentelemään komission kanssa lisätäkseen ominaisuuksia, jotka tekevät henkilökorteista helppokäyttöisempiä ja käyttäjätavallisempia vammaisille henkilöille, kuten näkövammaisille. Jäsenvaltioiden on aiheellista tarkastella rekisteröintiin käytettävien mobiililaitteiden kaltaisten ratkaisujen käyttöä henkilökorttien myöntämisessä henkilöille, jotka eivät pysty tulemaan henkilökorttien myöntämisestä vastuussa olevien viranomaisten luo.
- (36) Unionin kansalaisille myönnettyissä oleskeluasiakirjoissa olisi oltava tiettyjä tietoja sen varmistamiseksi, että ne tunnistetaan oleskeluasiakirjoiksi kaikissa jäsenvaltioissa. Tämän pitäisi helpottaa sen tunnistamista, että unionin kansalainen käyttää oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen, ja tähän käyttöön liittyviä oikeuksia, mutta yhdenmukaistaminen ei saisi ylittää sitä, mikä on asianmukaista nykyisten asiakirjojen heikkouksiin puuttumiseksi. Jäsenvaltiot voivat vapaasti valita asiakirjojen myöntämisjärjestelmän, ja voivat antaa ne muodossa, joka täyttää ICAOn asiakirjan nro 9303 eritelmän.

- (37) Sellaisten oleskeluasiakirjojen osalta, jotka myönnetään perheenjäsenille, jotka eivät ole minkään jäsenvaltion kansalaisia, on aiheellista käyttää samaa kaavaa ja samoja turvaominaisuuksia kuin asetuksessa (EY) N:o 1030/2002 sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2017/1954⁽⁸⁾. Sen lisäksi, että näiden asiakirjojen haltijat voivat todistaa oleskeluoikeutensa, he vapautuvat asiakirjojen myötä myös viisumivollisuudesta, jota muuten sovellettaisiin heihin, kun he saapuvat unionin alueelle unionin kansalaisen mukana tai seuraavat häntä myöhemmin.
- (38) Direktiivissä 2004/38/EY säädetään, että niitä asiakirjoja, jotka myönnetään perheenjäsenille, jotka eivät ole minkään jäsenvaltion kansalaisia, on kutsuttava nimellä "Unionin kansalaisen perheenjäsenen oleskelukortti". Niiden tunnistamisen helpottamiseksi unionin kansalaisen perheenjäsenen oleskelukortilla olisi oltava vakiomuotoinen nimi ja koodi.
- (39) Kun otetaan huomioon sekä turvallisuusriski että jäsenvaltioille aiheutuvat kustannukset, henkilökortit ja unionin kansalaisen perheenjäsenen oleskelukortit, joiden turva vaatimukset ovat riittämättömät, olisi poistettava vaiheittain käytöstä. Periaatteessa kymmenen vuoden vaiheittaisen käytöstä poistamisajanjakson henkilökorttia varten ja viiden vuoden vaiheittaisen käytöstä poistamisajanjakson oleskelukorttia varten pitäisi olla riittävä ja tasapainoinen ratkaisu, kun tarkastellaan sitä, kuinka usein asiakirjoja yleensä korvataan, ja sitä, että unionissa nykyisin oleva turvallisuuspuute on korjattava. Kuitenkin sellaisten korttien osalta, joissa ei ole tärkeitä turvaominaisuuksia tai joita ei voida lukea koneellisesti, tarvitaan turvallisuusyistä lyhyempi vaiheittainen käytöstä poistaminen.
- (40) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679⁽⁹⁾ sovelletaan tämän asetuksen soveltamisen yhteydessä käsiteltäviin henkilötietoihin. On tarpeen täsmentää käsiteltyihin henkilötietoihin ja erityisesti arkaluonteisiin tietoihin kuten biometriisiin tunnistisiin sovellettavat suojatoimet. Rekisteröityjen olisi saatava tietoa siitä, että heidän asiakirjoissaan on tallennusväline, jossa on heidän biometrisiä tietojaan, ja myös siitä, että asiakirjaan on kontaktiton pääsy, sekä kaikista tapauksista, joissa heidän henkilökortteihinsa ja oleskeluasiakirjojihinsa sisältyviä tietoja käytetään. Rekisteröidyillä olisi joka tapauksessa oltava pääsy henkilökorteissaan ja oleskeluasiakirjoissaan käsiteltyihin henkilötietoihin ja mahdollisuus oikaista niitä siten, että myönnetään uusi asiakirja, jos kyseiset tiedot ovat virheellisiä tai puutteellisia. Tallennusvälineen olisi oltava erittäin turvallinen ja suojattava siihen tallennetut henkilötiedot tehokkaasti luvattomalta pääsylvä.
- (41) Jäsenvaltioiden olisi vastattava biometrinen tietojen asianmukaisesta käsittelystä aina keräämisestä tietojen sisällyttämiseen erittäin turvalliseen tallennusvälineeseen asetuksen (EU) 2016/679 mukaisesti.
- (42) Jäsenvaltioiden olisi noudatettava erityistä varovaisuutta tehdessään yhteistyötä ulkoisen palveluntarjoajan kanssa. Tällainen yhteistyö ei saisi sulkea pois unionin oikeudesta tai kansallisesta lainsäädännöstä johtuvaa jäsenvaltion vastuuta henkilötietovervoitteiden rikkomisesta.
- (43) Tässä asetuksessa on tarpeen täsmentää perusta tietojen keräämiselle ja tallentamiselle henkilökorttien ja oleskeluasiakirjojen tallennusvälineeseen. Jäsenvaltioiden olisi unionin oikeuden tai kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti sekä tarpeellisuus- ja suhteellisuusperiaatteita noudattaen voitava tallentaa muita tietoja tallennusvälineeseen sähköisiä palveluja varten tai muihin henkilökorttiin tai oleskeluasiakirjaan liittyviin tarkoituksiin. Tällaisten muiden tietojen käsittelyyn, mukaan lukien niiden kerääminen ja niiden mahdolliset käyttötarkoitukset, olisi annettava lupa unionin oikeudessa tai kansallisessa lainsäädännössä. Kaikkien tällaisten kansallisten tietojen olisi oltava fyysisesti tai loogisesti erillään tässä asetuksessa tarkoitetuista biometrisistä tiedoista, ja niitä olisi käsiteltävä asetuksen (EU) 2016/679 mukaisesti.
- (44) Jäsenvaltioiden olisi sovellettava tätä asetusta viimeistään 24 kuukauden kuluttua sen voimaantulopäivästä. Tämän asetuksen soveltamispäivästä alkaen jäsenvaltioiden olisi myönnettävä vain tässä asetuksessa säädetty vaatimukset täyttäviä asiakirjoja.

⁽⁸⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2017/1954, annettu 25 päivänä lokakuuta 2017, kolmansien maiden kansalaisten oleskeluluvan yhtenäisestä kaavasta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1030/2002 muuttamisesta (EUVL L 286, 1.11.2017, s. 9).

⁽⁹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojaa-asetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

- (45) Komission olisi kahden ja vastaavasti yhdentoista vuoden kuluttua tämän asetuksen soveltamispäivästä annettava sen täytäntöönpanosta kertomus, jossa käsitellään myös turvallisuustason asianmukaisuutta ja otetaan huomioon sen vaikutus perusoikeuksiin ja tietosuojaperiaatteisiin. Paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyn toimielinten välisen sopimuksen ⁽¹⁰⁾ mukaisesti komission olisi kuuden vuoden kuluttua asetuksen soveltamispäivästä ja sen jälkeen kuuden vuoden välein tehtävä tätä asetusta koskeva arviointi erityisten seuranta-järjestelyjen avulla kerättyjen tietojen perusteella, jotta voidaan arvioida asetuksen todellisia vaikutuksia ja mahdollisten lisätoimenpiteiden tarvetta. Jäsenvaltioiden olisi seuranta varten kerättävä tilastoja myöntämiensä henkilökorttien ja oleskeluasiakirjojen lukumäärästä.
- (46) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitteita eli turvallisuuden parantamista ja unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeuden vapaaseen liikkuvuuteen käyttämisen helpottamista, vaan ne voidaan toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (47) Tässä asetuksessa kunnioitetaan perusoikeuksia ja otetaan huomioon erityisesti perusoikeuskirjassa tunnustetut periaatteet, kuten ihmisarvo, oikeus henkilökohtaiseen koskemattomuuteen, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun kielto, oikeus yhdenvertaisuuteen lain edessä, syrjimättömyys, lasten ja ikääntyneiden henkilöiden oikeudet, yksityis- ja perhe-elämän kunnioittaminen, oikeus henkilötietojen suojaan, oikeus vapaaseen liikkuvuuteen ja oikeus tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin, ja jäsenvaltioiden olisi noudatettava perusoikeuskirjaa pannaessaan tätä asetusta täytäntöön.
- (48) Euroopan tietosuojavaltuutettu on antanut lausunnon 10 päivänä elokuuta 2018 ⁽¹¹⁾ ja Euroopan unionin perusoikeusvirasto on antanut lausunnon 5 päivänä syyskuuta 2018 ⁽¹²⁾,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

KOHDE, SOVELTAMISALA JA MÄÄRITELMÄT

1 artikla

Kohde

Tässä asetuksessa vahvistetaan turvavaatimukset, joita sovelletaan henkilökortteihin, joita jäsenvaltiot myöntävät kansalaisilleen, ja oleskeluasiakirjoihin, joita jäsenvaltiot myöntävät unionin kansalaisille ja heidän perheenjäsenilleen heidän käyttäessään oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen unionissa.

2 artikla

Soveltamisala

Tätä asetusta sovelletaan

- a) henkilökortteihin, joita jäsenvaltiot myöntävät omille kansalaisilleen direktiivin 2004/38/EY 4 artiklan 3 kohdan mukaisesti;
- tätä asetusta ei sovelleta alle kuusi kuukautta voimassa olevien väliaikaisten henkilöllisyyttä osoittavien asiakirjojen myöntämiseen;
- b) rekisteröintitodistuksiin, joita myönnetään direktiivin 2004/38/EY 8 artiklan mukaisesti unionin kansalaisille, jotka oleskelevat vastaanottavassa jäsenvaltiossa yli kolme kuukautta, ja unionin kansalaisille hakemuksesta myönnettäviin direktiivin 2004/38/EY 19 artiklan mukaisesti pysyvän oleskeluoikeuden osoittaviin todistuksiin;
- c) oleskelukortteihin, joita myönnetään direktiivin 2004/38/EY 10 artiklan mukaisesti unionin kansalaisten perheenjäsenille, jotka eivät ole minkään jäsenvaltion kansalaisia, ja pysyviin oleskelukortteihin, joita myönnetään direktiivin 2004/38/EY 20 artiklan mukaisesti unionin kansalaisten perheenjäsenille, jotka eivät ole minkään jäsenvaltion kansalaisia.

⁽¹⁰⁾ EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1.

⁽¹¹⁾ EUVL C 338, 21.9.2018, s. 22.

⁽¹²⁾ Ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä.

II LUKU

KANSALLISET HENKILÖKORTIT

3 artikla

Turvavaatimukset/muoto/eritelvät

1. Jäsenvaltioiden myöntämät henkilökortit on valmistettava ID-1-muodossa, ja niissä on oltava koneellisesti luettava alue (MRZ). Tällaisten henkilökorttien on perustuttava ICAOn asiakirjassa 9303 vahvistettuihin eritelmiin ja turvallisuutta koskeviin vähimmäisvaatimuksiin, ja niiden on täytettävä asetuksen (EY) N:o 1030/2002, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EU) 2017/1954, liitteessä olevan c, d, f ja g kohdan mukaiset vaatimukset.

2. Henkilökorttien sisältämien dataelementtien on täytettävä ICAOn asiakirjan 9303 osassa 5 vahvistettujen eritelmien vaatimukset.

Poiketen siitä, mitä ensimmäisessä alakohdassa säädetään, asiakirjan numero voidaan lisätä alueelle I ja henkilön sukupuolta koskeva merkintä on vapaaehtoinen.

3. Asiakirjassa on oltava nimi ”henkilökortti” tai muu vakiintunut kansallinen nimi myöntävän jäsenvaltion virallisella kielellä tai virallisilla kielillä ja sana ”henkilökortti” vähintään yhdellä muulla unionin toimielinten virallisella kielellä.

4. Henkilökortin etupuolella on oltava kortin myöntävän jäsenvaltion kaksikirjaiminen maakoodi negatiivina sinisessä suorakulmiossa ja 12 keltaisen tähden ympäröimänä.

5. Henkilökortteihin on sisällyttävä erittäin turvallinen tallennusväline, jonka on sisällettävä biometrisiä tietoja, jotka ovat kortin haltijan kasvokuva ja kaksi sormenjälkeä yhteentoimivassa digitaalisessa muodossa. Jäsenvaltioiden on biometrinen tunnistamisen keräämisessä sovellettava komission täytäntöönpanopäätöksessä C(2018) 7767⁽¹³⁾ vahvistettuja teknisiä eritelmiä.

6. Tallennusvälineellä on oltava riittävä kapasiteetti ja kyky varmistaa tietojen eheys, aitous ja luottamussellisuus. Tallennettavien tietojen on oltava käytettävissä kontaktittomasti ja suojatusti täytäntöönpanopäätöksen C(2018) 7767 mukaisesti. Jäsenvaltioiden on vaihdettava tietoja, jotka ovat tarpeen tallennusvälineen aitouden varmistamiseksi ja pääsyn saamiseksi 5 kohdassa tarkoitettuihin biometriin tietoihin sekä niiden todentamiseksi.

7. Alle 12-vuotiaisiin lapsiin ei tarvitse soveltaa sormenjälkien antamista koskevaa vaatimusta.

Alle 6-vuotiaisiin lapsiin ei sovelleta sormenjälkien antamista koskevaa vaatimusta.

Henkilöihin, jotka eivät fyysisten rajoitteiden vuoksi pysty antamaan sormenjälkiä, ei sovelleta sormenjälkien antamista koskevaa vaatimusta.

8. Jos tavoitteen saavuttamisen kannalta on tarpeen ja oikeasuhtaista, jäsenvaltiot voivat lisätä tällaisia kansalliseen käyttöön tarkoitettuja tietoja ja huomautuksia, jotka saattavat olla tarpeen niiden omien kansallisten säännösten mukaisesti. Turvallisuutta koskevien vähimmäisvaatimusten tehokkuus ja henkilökorttien rajatylittävä yhteensopivuus eivät saa heikentyä tämän seurauksena.

9. Jos jäsenvaltiot sisällyttävät henkilökorttiin duaalisirun (dual interface) tai erillisen tallennusvälineen, ylimääräisen tallennusvälineen on oltava asiaankuuluvien ISO-standardien mukainen eikä se saa vaikuttaa 5 kohdassa tarkoitettuun tallennusvälineeseen.

10. Jos jäsenvaltiot tallentavat henkilökortteihin tietoja sähköisiä palveluja kuten sähköistä hallintoa ja sähköistä liiketoimintaa varten, tällaiset kansalliset tiedot on erotettava fyysisesti tai loogisesti 5 kohdassa tarkoitetuista biometrisistä tiedoista.

11. Jos jäsenvaltiot lisäävät henkilökortteihin muita turvaominaisuuksia, tällaisten henkilökorttien rajatylittävää yhteensopivuutta ja turvallisuutta koskevien vähimmäisvaatimusten tehokkuutta ei saa heikentää tämän seurauksena.

⁽¹³⁾ Komission täytäntöönpanopäätös C(2018) 7767, annettu 30 päivänä marraskuuta 2018, teknisistä eritelmistä kolmansien maiden kansalaisten oleskeluluvan yhtenäistä kaavaa varten ja päätöksen C(2002) 3069 kumoamisesta.

*4 artikla***Voimassaoloaika**

1. Henkilökorttien voimassaoloaika on vähintään viisi vuotta ja enintään kymmenen vuotta.
2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat säätää, että voimassaoloaika on
 - a) alle viisi vuotta, kun on kyse alaikäisille myönnettyistä henkilökorteista;
 - b) poikkeustapauksissa alle viisi vuotta, kun on kyse henkilökorteista, jotka on myönnetty erityisissä ja rajoitetuissa olosuhteissa oleville henkilöille ja joiden voimassaoloaika on rajoitettu unionin oikeuden ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti;
 - c) yli kymmenen vuotta, kun on kyse vähintään 70-vuotiaille henkilöille myönnettyistä henkilökorteista.
3. Jos sormenjälkeä ei tilapäisesti saa otettua mistään sormesta, jäsenvaltioiden on myönnettävä enintään kaksitoista kuukautta voimassa oleva henkilökortti.

*5 artikla***Vaiheittainen käytöstä poistaminen**

1. Henkilökortit, jotka eivät täytä 3 artiklassa säädettyjä vaatimuksia, lakkaavat olemasta voimassa niiden voimassaolon päättyessä tai 3 päivänä elokuuta 2031 sen mukaan, kumpi ajankohta on aikaisempi.
2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään,
 - a) henkilökortit, jotka eivät täytä ICAOn asiakirjan 9303 osassa 2 vahvistettuja turvallisuutta koskevia vähimmäisvaatimuksia tai jotka eivät sisällä 3 kohdassa määriteltyä toiminnallista koneellisesti luettavaa aluetta, lakkaavat olemasta voimassa niiden voimassaolon päättyessä tai 3 päivänä elokuuta 2026 sen mukaan, kumpi ajankohta on aikaisempi;
 - b) 2 päivänä elokuuta 2021 vähintään 70-vuotiaiden henkilöiden henkilökortit, jotka täyttävät ICAOn asiakirjan 9303 osassa 2 vahvistetut turvallisuutta koskevat vähimmäisvaatimukset ja joissa on 3 kohdassa määritelty toiminnallinen koneellisesti luettava alue, lakkaavat olemasta voimassa niiden voimassaolon päättyessä.
3. Edellä olevan 2 kohdan soveltamiseksi toiminnallisella koneellisesti luettavalla alueella tarkoitetaan
 - a) ICAOn asiakirjan 9303 osan 3 mukaista koneellisesti luettavaa aluetta; tai
 - b) muuta koneellisesti luettavaa aluetta, jonka osalta myöntävä jäsenvaltio ilmoittaa sen sisältämien tietojen lukemista ja esittämistä koskevat säännöt, paitsi jos jokin jäsenvaltio ilmoittaa komissiolle viimeistään 2 päivänä elokuuta 2021, että se ei pysty lukemaan ja esittämään näitä tietoja.

Saatuana ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitetun ilmoituksen, komissio ilmoittaa asiasta asianomaiselle jäsenvaltiolle ja neuvostolle.

III LUKU

UNIONIN KANSALAISILLE TARKOITETUT OLESKELUASIAKIRJAT*6 artikla***Mainittavat vähimmäistiedot**

Jäsenvaltioiden unionin kansalaisille myöntämissä oleskeluasiakirjoissa on mainittava vähintään seuraavat tiedot:

- a) asiakirjan nimi asianomaisen jäsenvaltion virallisella kielellä tai virallisilla kielillä ja vähintään yhdellä muulla unionin toimielinten virallisella kielellä;
- b) selkeä maininta siitä, että asiakirja on myönnetty unionin kansalaiselle direktiivin 2004/38/EY mukaisesti;
- c) asiakirjan numero;
- d) haltijan nimi (sukunimi ja etunimi/etunimet);
- e) haltijan syntymäaika;

- f) direktiivin 2004/38/EY 8 ja 19 artiklan mukaisesti myönnettyihin rekisteröintitodistuksiin ja pysyvän oleskeluoikeuden osoittaviin asiakirjoihin sisällytettävät tiedot;
- g) myöntävä viranomainen;
- h) etupuoella asiakirjan myöntävän jäsenvaltion kaksikirjaiminen maakoodi negatiivina sinisessä suorakulmiossa ja kahdentoista keltaisen tähden ympäröimänä.

Jos jäsenvaltio päättää, että sormenjäljet otetaan, sovelletaan 3 artiklan 7 kohtaa vastaavasti.

Henkilöihin, jotka eivät fyysisten rajoitteiden vuoksi pysty antamaan sormenjälkiä, ei sovelleta sormenjälkien antamista koskevaa vaatimusta.

IV LUKU

PERHEENJÄSENILLE, JOTKA EIVÄT OLE MINKÄÄN JÄSENVALTION KANSALAISIA, MYÖNNETTÄVÄT OLESKELUKORTIT

7 artikla

Yhtenäinen kaava

1. Myönnettäessä oleskelukortteja sellaisille unionin kansalaisten perheenjäsenille, jotka eivät ole minkään jäsenvaltion kansalaisia, jäsenvaltioiden on käytettävä samaa kaavaa, joka on vahvistettu asetuksessa (EY) N:o 1030/2002 sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EU) 2017/1954 ja pantu täytäntöön täytäntöönpanopäätöksellä C(2018) 7767.
2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, kortissa on mainittava selvästi nimi "Oleskelukortti" tai "Pysyvä oleskelukortti". Jäsenvaltioiden on ilmoitettava, että nämä asiakirjat myönnetään unionin kansalaisen perheenjäsenelle direktiivin 2004/38/EY mukaisesti. Tätä varten jäsenvaltioiden on käytettävä asetuksen (EY) N:o 1030/2002, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EU) 2017/1954, liitteessä datakentässä [10] tarkoitettua vakiokoodia "Perheenjäsen EU Art 10 DIR 2004/38/EY" tai "Perheenjäsen EU Art 20 DIR 2004/38/EY".
3. Jäsenvaltiot voivat lisätä kansalliseen käyttöön tarkoitettuja tietoja kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Tällaisten tietojen lisäämisen ja tallentamisen osalta jäsenvaltioiden on noudatettava vaatimuksia, jotka vahvistetaan neuvoston asetuksen (EY) N:o 1030/2002, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EU) 2017/1954, 4 artiklan toisessa kohdassa.

8 artikla

Nykyisten oleskelukorttien vaiheittainen käytöstä poistaminen

1. Unionin kansalaisten perheenjäsenten, jotka eivät ole minkään jäsenvaltion kansalaisia, oleskelukortit, jotka eivät täytä 7 artiklan vaatimuksia, lakkaavat olemasta voimassa niiden voimassaolon päättyessä tai 3 päivänä elokuuta 2026 sen mukaan, kumpi ajankohta on aikaisempi.
2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, unionin kansalaisten perheenjäsenten, jotka eivät ole minkään jäsenvaltion kansalaisia, oleskelukortit, jotka eivät täytä ICAOn asiakirjan nro 9303 osassa 2 vahvistettuja turvallisuutta koskevia vähimmäisvaatimuksia tai joihin ei sisälly ICAOn asiakirjan 9303 osan 3 mukaista toiminnallista koneellisesti luettavaa aluetta, lakkaavat olemasta voimassa niiden voimassaolon päättyessä tai 3 päivänä elokuuta 2023 sen mukaan, kumpi ajankohta on aikaisempi.

V LUKU

YHTEISET SÄÄNNÖKSET

9 artikla

Yhteyspiste

1. Kunkin jäsenvaltion on nimettävä vähintään yksi keskusviranomainen yhteyspisteeksi tämän asetuksen täytäntöönpanoa varten. Jos jäsenvaltio on nimennyt useamman kuin yhden keskusviranomaisen, sen on ilmoitettava, mikä näistä viranomaisista on yhteyspiste tämän asetuksen täytäntöönpanoa varten. Jäsenvaltion on ilmoitettava tämän viranomaisen nimi komissiolle ja muille jäsenvaltioille. Jos jäsenvaltio muuttaa nimettyä viranomaistaan, sen on ilmoitettava siitä komissiolle ja muille jäsenvaltioille.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yhteispisteet ovat tietoisia asiaankuuluvista unionin tason tieto- ja neuvontapalveluista, jotka sisältyvät yhteiseen digitaaliseen palveluväylään, josta on säädetty Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2018/1724 ⁽¹⁴⁾, ja pystyvät tekemään niiden kanssa yhteistyötä.

10 artikla

Biometrinen tunnistaminen

1. Biometriset tunnistimet saa kerätä yksinomaan henkilö- tai oleskelukorttien myöntämisestä vastaavien viranomaisten nimeämä pätevä ja asianmukaisesti valtuutettu henkilöstö 3 artiklan 5 kohdassa (henkilökortit) ja 7 artiklan 1 kohdassa (oleskelukortit) säädettyyn erittäin turvalliseen tallennusvälineeseen sisällyttämiseksi. Ensimmäisestä virkkeestä poiketen sormenjäljet saa ottaa yksinomaan tällaisten viranomaisten pätevä ja asianmukaisesti valtuutettu henkilöstö, lukuun ottamatta hakemuksia, jotka on jätetty jäsenvaltion diplomaatti- ja konsuliviranomaisille.

Jotta varmistetaan biometrinen tunnistaminen hakijan henkilöllisyyden kanssa, hakijan on oltava henkilökohtaisesti läsnä vähintään kerran kunkin hakemuksen myöntämisprosessin yhteydessä.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että biometrinen tunnistaminen keräämisessä käytetään asianmukaisia ja tehokkaita menettelyjä ja että näissä menettelyissä kunnioitetaan oikeuksia ja periaatteita, jotka on vahvistettu perusoikeuskirjassa, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyssä yleissopimuksessa ja YK:n yleissopimuksessa lapsen oikeuksista.

Jos biometrinen tunnistaminen keräämisessä ilmenee vaikeuksia, jäsenvaltioiden on varmistettava, että käytössä on asianmukaiset menettelyt asianomaisen henkilön ihmisarvon kunnioittamisen varmistamiseksi.

3. Lukuun ottamatta unionin oikeudessa ja kansallisessa lainsäädännössä vaadittua käsittelyä, henkilökorttien tai oleskeluasiakirjojen yksilöintiä varten tallennetut biometriset tunnistimet on säilytettävä erittäin turvallisesti ja ainoastaan asiakirjan noutopäivään asti ja joka tapauksessa enintään 90 päivää kyseisen asiakirjan myöntämisestä. Tämän jälkeen biometriset tunnistimet on välittömästi poistettava tai hävitettävä.

11 artikla

Henkilötietojen suoja sekä vastuu

1. Rajoittamatta asetuksen (EU) 2016/679 soveltamista jäsenvaltioiden on varmistettava tämän asetuksen soveltamista varten kerättyjen ja tallennettujen tietojen turvallisuus, eheys, aitous ja luottamuksellisuus.

2. Tässä asetuksessa henkilökorttien ja oleskeluasiakirjojen myöntämisestä vastaavat viranomaiset katsotaan asetuksen (EU) 2016/679 4 artiklan 7 kohdassa tarkoitetuksi rekisterinpitäjäksi, ja ne ovat vastuussa henkilötietojen käsittelystä.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että valvontaviranomaiset voivat täysimääräisesti hoitaa asetuksessa (EU) 2016/679 tarkoitetut tehtävänsä, mukaan lukien pääsy kaikkiin henkilötietoihin ja kaikkiin tarvittaviin tietoihin sekä pääsy kaikkiin toimivaltaisten viranomaisten tiloihin tai tietojenkäsittelylaitteisiin.

4. Yhteistyö ulkoisten palveluntarjoajien kanssa ei sulje pois unionin oikeudesta tai kansallisesta lainsäädännöstä johtuvaa mahdollista jäsenvaltion vastuuta henkilötietovelvoitteiden rikkomisesta.

5. Tiedot saa sisällyttää henkilökorttiin tai oleskeluasiakirjaan koneellisesti luettavassa muodossa ainoastaan tämän asetuksen ja myöntävän jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

6. Henkilökorttien ja oleskeluasiakirjojen tallennusvälineeseen tallennettuja biometrisiä tietoja saa käyttää ainoastaan toimivaltaisten kansallisten viranomaisten ja unionin virastojen asianmukaisesti valtuutettu henkilöstö unionin oikeuden ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti

a) henkilökortin tai oleskeluasiakirjan aitouden todentamiseen;

b) asiakirjan haltijan henkilöllisyyden todentamiseen vertaamalla biometrisiä tunnistimia suoraan saatavilla ja verrattavissa oleviin tunnistimiin tilanteessa, jossa henkilökortti tai oleskeluasiakirja on lain mukaan esitettävä.

⁽¹⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1724, annettu 2 päivänä lokakuuta 2018, tietoja, menettelyjä sekä neuvonta- ja ongelmanratkaisupalveluja saataville tarjoavan yhteisen digitaalisen palveluväylän perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1024/2012 muuttamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 1).

7. Jäsenvaltioiden on ylläpidettävä luetteloa toimivaltaisista viranomaisista, joilla on pääsy tämän asetuksen 3 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuun tallennusvälineeseen tallennettuihin biometrisiin tietoihin, ja toimitettava se komissiolle vuosittain. Komissio julkaisee verkossa koosteen tällaisista kansallisista luetteloista.

12 artikla

Seuranta

Komissio laatii tämän asetuksen tuotosten, tulosten ja vaikutusten, sen vaikutus perusoikeuksiin mukaan lukien, yksityiskohtaisen seurantaohjelman viimeistään 2 päivänä elokuuta 2020.

Seurantaohjelmassa esitetään keinot, joilla tiedot ja muu tarvittava näyttö on kerättävä, ja se, kuinka usein keruu toteutetaan. Siinä täsmennetään, mitä toimia komissio ja jäsenvaltiot toteuttavat tietojen ja muun näytön keräämistä ja analysointia varten.

Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle tällaiseen seurantaan tarvittavat tiedot ja muu näyttö.

13 artikla

Raportointi ja arviointi

1. Komissio antaa kahden ja vastaavasti 11 vuoden kuluttua tämän asetuksen soveltamispäivästä Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle kertomuksen sen täytäntöönpanosta ja erityisesti perusoikeuksien suojelusta ja henkilötietojen suojasta.

2. Komissio arvioi tätä asetusta kuuden vuoden kuluttua soveltamispäivästä ja sen jälkeen kuuden vuoden välein ja esittää Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle kertomuksen tärkeimmistä havainnoista. Arviointi toteutetaan paremmasta sääntelystä annettujen komission suuntaviivojen mukaisesti. Kertomuksessa käsitellään erityisesti

- a) tämän asetuksen vaikutusta perusoikeuksiin;
 - b) unionin kansalaisten liikkuvuutta;
 - c) biometrisen todennuksen tehokkuutta matkustusasiakirjojen turvallisuuden varmistamisessa;
 - d) oleskelukortin mahdollista käyttöä matkustusasiakirjana;
 - e) henkilökortin ulkoasun mahdollista yhdenmukaistamista edelleen;
 - f) tarvetta ottaa käyttöön väliaikaisesti käytettävillä henkilöllisyyttä osoittaville asiakirjoille yhteisiä turvaominaisuuksia niiden parempaa tunnustamista varten.
3. Jäsenvaltioiden ja asianomaisten unionin virastojen on toimitettava komissiolle kertomusten laatimista varten tarvittavat tiedot.

14 artikla

Tekniset lisäeritelvät

1. Jotta voidaan tarvittaessa varmistaa, että 2 artiklan a ja c alakohdassa tarkoitettujen henkilökorttien ja oleskeluasiakirjojen turvallisuutta koskevien vähimmäisvaatimusten mukaisia, komissio vahvistaa täytäntöönpanosäädöksillä tekniset lisäeritelvät, jotka koskevat seuraavia seikkoja:

- a) turvallisuutta koskevat lisäominaisuudet ja -vaatimukset, mukaan lukien tehostetut vaatimukset väärentämisen estämiseksi;
- b) 3 artiklan 5 kohdassa tarkoitettujen teknisten eritelvien biometristen tunnistajien tallennusvälinettä ja näiden tunnistajien turvallisuutta varten, mukaan lukien luvattoman pääsyn estäminen ja helpotettu todentaminen;
- c) kasvokuvaa ja sormenjälkiä koskevat laatuvaatimukset ja yhteiset tekniset vaatimukset.

Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 15 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

2. Jäljempänä 15 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen voidaan päättää, että tässä artiklassa tarkoitettut eritelmat ovat salaisia eikä niitä julkaista. Tällaisessa tapauksessa niiden on oltava ainoastaan jäsenvaltioiden nimeämien, painatuksesta vastaavien elinten ja jäsenvaltion tai komission asianmukaisesti valtuuttamien henkilöiden saatavilla.

3. Kunkin jäsenvaltion on nimettävä yksi elin, joka on vastuussa henkilökorttien painatuksesta, ja yksi elin, joka on vastuussa unionin kansalaisten perheenjäsenten oleskelukorttien painatuksesta, ja ilmoitettava näiden nimet komissiolle ja muille jäsenvaltioille. Jäsenvaltiot voivat muuttaa tällaisia nimettyjä elimiään, ja niiden on ilmoitettava asiasta komissiolle ja muille jäsenvaltioille.

Jäsenvaltiot voivat myös päättää nimetä yhden elimen sekä henkilökorttien että unionin kansalaisten perheenjäsenten oleskelukorttien tulostusta varten, ja niiden on ilmoitettava kyseisen elimen nimi komissiolle ja muille jäsenvaltioille.

Kaksi tai useampi jäsenvaltio voi myös päättää nimetä yhden elimen näitä tarkoituksia varten, ja niiden on ilmoitettava asiasta komissiolle ja muille jäsenvaltioille.

15 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa asetuksen (EY) N:o 1683/95 6 artiklalla perustettu komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.

2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa. Jos komitea ei anna lausuntoa, komissio ei hyväksy ehdotusta täytäntöönpanosäädökseksi, ja tuolloin sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklan 4 kohdan kolmatta alakohtaa.

16 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 2 päivästä elokuuta 2021.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 20 päivänä kesäkuuta 2019.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

A. TAJANI

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

G. CIAMBA